

ناتوی عربی علیه بی بی؟

صادق امامی
عضو شورای سردبیری

یادداشت

قطری هادربترین سناریوهایشان هم فکر نمی کردند کشوری که میزبان بزرگترین پایگاه نظامی آمریکا در خلیج فارس است، از سوی نزدیکترین متحد آمریکا مورد تجاوز قرار گیرد. حمله نهم سپتامبر ۲۰۲۵، چنان ترسی به جان دوحه انداخت که حالا بی پرده به همسایگانش هشدار می دهد که از این پس دیگر «هیچ کشوری در حوزه خلیج فارس در امان نیست»، پیام تجاوز، به دستی از دوحه به همسایگان منتقل شده است چراکه صهیونیست ها اگر تنها به دنبال حذف رهبران حماس می بودند، احتمالاً می توانستند از روش های دیگر مشابه آنچه در تهران برای اسماعیل هنیه اتفاق افتاد، بهره ببرند؛ اما رژیم صهیونیستی ترجیح داد این هدف را با یک عملیات نظامی انجام دهد تا اولاً به همه کشورهای منطقه نشان دهد که از این پس علیه هر آن چیزی که تهدید قلمداد می کند، دست به تهاجم نظامی خواهد زد و ثانیاً، به عنوان هرثمون منطقه ای، غرب آسیا را آن گونه که می خواهد تغییر می دهد. شاید کمی دیر اما ظاهر آشکوارهای عربی پس از دیدن آنچه بر سر قطر آمد، کمی هوشیارتر شده اند. نشانه این هوشیاری، تلاش مصر برای ایجاد یک نیروی مشترک عربی مشابه ناتو است. آنگونه که رسانه ها نوشته اند، عبدالفتاح السیسی، رئیس جمهور مصر، تلاش دارد تا حمایت کشورهای عربی را برای راه اندازی این نیرو جلب کند. هدف از این پیشنهاد تشکیل نیروی مشترک عربی برای توانایی اقدام سریع برای دفاع از هر کشور عربی در صورت تعرض است. این ایده در جریان رایزنی های دیپلماتیک پیش از برگزاری نشست سران عربی - اسلامی در دوحه، در دستور کار قرار گرفته است. مصر پیشنهاد مشارکت حدود ۲۰ هزار نیروی نظامی از ارتش خود را در نیروی مشترک عربی مطرح کرده است. احتمالاً در صورت تحقق این ایده، عربستان سعودی دومین کشوری باشد که بیشترین مشارکت را در این نیرو خواهد داشت. با توجه به تعدد و تکثر کشورهای عربی، مشخص نیست که این ایده در چه زمانی تحقق پیدا خواهد کرد؛ اما مهم تر از آن، درک کشورهای عربی از تهدید جدیدی است که پیش روی آن ها قرار دارد. برای چندین دهه آمریکا و متحدان اروپایی اش تلاش می کردند با فضا سازی، ایران را اصلی ترین تهدید و دشمن کشورهای منطقه و به ویژه حاشیه خلیج فارس معرفی کنند و در این زمینه هم موفقیت هایی کسب کرده بودند. شاید بتوان گفت آخرین گام برای شکل دادن به یک تقابل جدی نظامی بین ایران و کشورهای عربی، ایده ای بود که دولت اول دونالد ترامپ با جدیت آن را دنبال می کرد. ترامپ در جریان سفر به عربستان سعودی، ایده تشکیل «ناتوی عربی» (راکه شامل ۸ کشور عربستان سعودی، امارات، کویت، بحرین، عمان، قطر، مصر و اردن می شد، دنبال کرد. کشورهای عربی یک بار در دهه ۱۹۵۰ در برابر تهدیدی به نام رژیم صهیونیستی، اتحادی کوچک با حضور مصر و سوریه را شکل دادند. آن ها در جنگ ۱۹۴۸ شکست سنگینی از اسرائیل خورده بودند و می دانستند که این آخرین نبرد نخواهد بود و جنگ های دیگری در پیش است. از این رو نیز به دنبال ائتلاف سازی بودند؛ اما در این زمینه چندان هم موفق نبودند. پس از چند دهه آن ها یک بار دیگر برای ایجاد یک ائتلاف دست به کار شدند. ناتوی عربی، سه تفاوت جدی با ایده های قبلی داشت:

۱- اصل ایده نه عربی که آمریکایی بود.

۲- این بار قرار بود به جای رژیم صهیونیستی، ایران تهدید و دشمن تلقی شود.

۳- یکی از اصلی ترین بازیگران این ائتلاف، رژیم صهیونیستی بود.

ناتوی عربی عملاً پس از آنکه قطر از ائتلاف سعودی علیه یمن خارج شد و در محاصره و تحریم چهار کشور: عربستان، امارات، بحرین و مصر قرار گرفت، تا حدودی از موضوعیت افتاد. قطری ها که در دوره تحریم، کمک و حمایت ایران را پشت سر خود داشتند، حتی پیشنهاد کردند ائتلافی پنج جانبه با حضور قطر، عراق، ایران، ترکیه و سوریه به تشکیل شود. در مجموع مخالفت ها باعث شد تا ایده ناتوی عربی که قرار بود در آبان سال ۱۳۹۷ در واشنگتن اعلام موجودیت کند، بی نتیجه رها شود. این ایده در دولت جو بایدن نیز با جدیت دنبال شد. در دولت بایدن با توجه به گسترش عادی سازی روابط کشورهای اسلامی و عربی با رژیم صهیونیستی، تلاش شد تا صهیونیست هانیز در ائتلاف حضور داشته باشند. در همین راستا، در فروردین ۱۴۰۱ سه نشست با هدف تشکیل «ناتوی منطقه ای» برگزار شد که در یکی از آن ها نفتالی بنت، نخست وزیر وقت رژیم صهیونیستی، حضور داشت. واضح بود که هدف این ائتلاف منطقه ای با حضور کشورهای عربی و رژیم صهیونیستی، ایران است. این ایده ها را به جایی نبرد تا عملیات مقاومت اسلامی در ۷ اکتبر وقایع پس از آن رخ داد. عملیات ۹ سپتامبر - که شکست سنگینی نیز برای صهیونیست ها به بار آورد - حداقل ۹ سال تلاش دولت ترامپ و بایدن برای عادی سازی روابط رژیم صهیونیستی را بر باد داد. اکنون در پایتخت های عربی، دشمن واقعی شان را شناخته اند. آن ها حتی اگر نخواهند، محکوم به بازگشت به خویشتن هستند و الا باید برای ضربات بعدی آماده باشند. کشورهای عربی تجهیزات پیشرفته و به روزی از غرب خریداری کرده اند؛ اما بعید است توان و جسارت استفاده از آن ها را داشته باشند. شاید بهترین و سخاوتمندانه ترین پیشنهاد را شیخ نعیم قاسم، دبیرکل حزب الله لبنان، به کشورهای عربی داد که خطاب به کشورهای عربی که ناتوان از پاسخ نظامی به اسرائیل هستند خواست تا برای حمایت از کشور و حکومتشان از مقاومت «حمایت» کنند چون اگر مقاومت از بین برود، «اسرائیل به سراغ آن ها می رود».

فرهیختگان

دوشنبه
۲۴ شهریور ۱۴۰۴
۲۲ ربیع الاول ۱۴۴۷
۱۵ سپتامبر ۲۰۲۵

شماره
۴ ۵ ۰ ۵
صفحه
۱۶
تومان
۱۰۰۰۰

متن توافق قاهره کجاست

«فرهیختگان» گزارش می دهد؛ در جلسه عراقچی
با اعضای کمیسیون امنیت ملی چه گذشت؟
متن در اختیار کمیسیون قرار گرفت ۲

پول بنزین ۱۵۰۰ تومانی چطور توزیع می شود؟

«فرهیختگان» گزارش می دهد

۱۶

گزارش «فرهیختگان» از حضور طنزپردازان شبکه های اجتماعی در تلویزیون

تحمیل اینستاگرام به آنتن

۱۳

در حالی که در ماجرای قطر، اجماع جهانی علیه اسرائیل وجود دارد

اپوزیسیون رادیکال ایرانی حامی این جنایت است

نتانیا هوموندو این هیولاها

۷

وزارت بهداشت برخلاف وعده ای که به دستیاران تخصصی داد، در امتحان گواهینامه همکاری نکرد

آزمونی برای فرسودن رزیدنت ها

۸

